

## Liikenne- ja viestintävaliokunta

**Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi yksityistielain 58 §:n ja liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta sekä luotsauslain väliaikaisesta muuttamisesta**

### JOHDANTO

#### *Vireilletulo*

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi yksityistielain 58 §:n ja liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta sekä luotsauslain väliaikaisesta muuttamisesta (HE 263/2020 vp): Asia on saapunut liikenne- ja viestintävaliokuntaan mietinnön antamista varten.

#### *Asiantuntijat*

Valiokunta on kuullut:

- esittelijäneuvos, OTL, VT Mikko Sarja, Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia
- lainsäädäntöneuvos Heini Färkkilä, oikeusministeriö
- liikenneneuvos Mervi Karhula, liikenne- ja viestintäministeriö
- hallitusneuvos Rita Linna, liikenne- ja viestintäministeriö
- ylitarkastaja Katja Peltola, liikenne- ja viestintäministeriö
- osastopäällikkö Susanna Metsälampi, Liikenne- ja viestintävirasto
- ylitarkastaja Panu Orädd, Liikenne- ja viestintävirasto
- luotsausjohtaja Sanna Sonninen, Finnpilot Pilotage Oy
- johtaja Simo Takalammi, Suomen Tieyhdistys
- johtava asiantuntija Sinikka Hartonen, Suomen Varustamot ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- sisäministeriö
- liikenne- ja viestintäministeriö
- sosiaali- ja terveysministeriö
- Maanmittauslaitos
- Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy
- Väylävirasto
- Kilpailu- ja kuluttajavirasto
- Ahvenanmaan maakunnan hallitus

Valiokunta on saanut ilmoituksen, ei lausuttavaa:

- Luotsiliitto ry

## **Valiokunnan mietintö LiVM 3/2021 vp**

### **HALLITUKSEN ESITYS**

Esityksessä ehdotetaan yksityistielain ja liikenteen palveluista annetun lain muuttamista sekä luotsauslain väliaikaista muuttamista.

Yksitystielain muutoksella mahdollistettaisiin tiekunnan kokoukseen osallistuminen postin tai tietoliikenneyhteyden taikka muun teknisen apuvälineen avulla sen estämättä, mitä yksityistielaisissa tai tiekunnan säännöissä säädetään. Muutosta pidetään tärkeänä, sillä sähköisen toimintaympäristön laajempi hyödyntäminen lisää tieosakkaiden mahdollisuutta osallistua tiekunnan kokouksiin ja päätöksentekoon. Covid-19-epidemian aikana tiekunnan kokousten järjestämisessä on ollut haasteita.

Liikenteen palveluista annetun lain muutosehdotus liittyy laissa nimetyn Traffic Management Finland Oy:n nimenmuutokseen. Yhtiö vaihtoi toiminimensä Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:ksi vuoden 2021 alusta. Yhtiön uusi toiminimi päivitetään lakiin teknisenä muutoksena.

Luotsauslain osalta esitys liittyy varautumiseen covid-19-epidemiaan ja sen aiheuttamiin häiriötilanteisiin siten, että valmiuslain käyttöönottoa ei tarvittaisi. Tavoitteena on, että toimivaltaisella viranomaisella olisi käytettävissään monipuolinen keinovalikoima toimenpiteitä koskien luotsauksen pätevyysvaatimuksia ja pätevyysvoimassaoloa. Liikenne- ja viestintäviraston toimivaltaa lisättäisiin kuitenkin siten, että se on rajattua ja tilanteeseen nähden oikeasuhtaista. Luotsauslain muutoksella mahdollistettaisiin väliaikaisesti luotsauksen henkilölupien voimassaoloajan pidentäminen normaalista poikkeavin edellytyksin sekä koeluotsauksen siirtäminen myöhempään ajankohtaan uusia luotsin ohjauskirjoja ja linjaluotsinkirjoja myönnettäessä.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian. Luotsauslain muutos on tarkoitettu olemaan voimassa väliaikaisesti 30.6.2021 saakka.

### **VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT**

Hallituksen esityksen perustelujen johdosta ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä osin muutettuina.

### **VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT**

#### **1. Laki yksityistielain 58 §:n muuttamisesta**

**58 §. Tiekunnan kokous.** Oikeusministeriö on huomauttanut, ettei lakiehdotuksen perusteluista käy ilmi, miksi yksityistielakiin ehdotetaan pakottavaa säännöstä ennakkoilmoittautumisesta tiekunnan kokoukseen. Liikenne- ja viestintäministeriö on huomautuksen johdosta esittänyt pykälän täsmentämistä, minkä vuoksi valiokunta on tehnyt vastaavan muutoksen pykälän muotoiluun.

## Valiokunnan mietintö LiVM 3/2021 vp

Muutoksella täsmennetään tiekunnan toimitsijamiehen ja hoitokunnan toimivaltuuksia nimenomaisesti etäkokousjärjestelyissä. Kun tiekunnan toimitsijamies tai hoitokunta sallii osallistumisen tiekunnan kokoukseen postin tai tietoliikenneyhteyden taikka muun teknisen apuvälineen avulla, hän voi samalla määrätä tällaisen osallistumisen ilmoittamista varten määrääjän. Ennakoilmoittautuminen etäyhdeydellä osallistumisen osalta on tarpeellista, jotta tieosakas voi ennalta riittävällä tavalla arvioida, miten haluaa kokoukseen osallistua ja minkälaisia teknisiä tai muita valmiuksia etäosallistuminen edellyttää. Vastaavasti ennakoilmoittautuminen mahdollistaa tiekunnan toimitsijamiehelle tai hoitokunnalle tarvittavien teknisten järjestelyjen toteuttamisen. Yksityislain 61 §:n 1 momentissa säädetään tiekunnan kokouksen koollekutsumisesta ja kokouskutsusta.

### 2. Laki liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta

**Voimaantulosäännös.** Lailla 1256/2020 lisätty 179 a § on väliaikaisesti voimassa 1.1.2021—30.6.2021. Selkeyden vuoksi valiokunta toteaa, että voimassaoloaikaa ei ole tarkoitus muuttaa nyt käsiteltävänä olevalla hallituksen esityksellä ja että lain 1256/2020 mukainen voimassaoloaika pätee ilman eri mainintaa voimaantulosäännöksessä.

## VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Liikenne- ja viestintävaliokunnan päätösehdotus:

*Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 263/2020 vp sisältyvän 2. ja 3. lakiehdotuksen.*

*Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 263/2020 vp sisältyvän 1. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)*

### Valiokunnan muutosehdotukset

## 1.

## Laki

### yksityislain 58 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
muutetaan yksityislain (560/2018) 58 § seuraavasti:

## Valiokunnan mietintö LiVM 3/2021 vp

### 58 §

#### *Tiekunnan kokous*

Tieosakkaat päättävät tienpidosta ja muista tiekuntaa koskevista asioista tiekunnan kokouksessa.

Tiekunnan kokous voidaan pitää myös sähköisessä toimintaympäristössä, jos tiekunnan kokouksessa niin päätetään tai tiekunnan säännöissä niin määrätään.

Tiekunnan toimitsijamies tai hoitokunta voi sallia osallistumisen tiekunnan kokoukseen postin tai tietoliikenneyhteyden taikka muun teknisen apuvälineen avulla **sekä määrätä tällaisen osallistumisen ilmoittamista varten määrääjän.** ~~Kokoukseen osallistumisen edellytyksenä kuitenkin on, että tiekunnan osakas ilmoittautuu kokoukseen viimeistään tietyssä päivänä, joka voi olla aikaisintaan kaksi viikkoa ennen kokousta. Tällöin kokouskutsuaika lasketaan viimeisestä ilmoittautumispäivästä.~~

Tiekunnan kokouksessa on muualla tässä laissa säädetyn lisäksi päätettävä erityisesti:

- 1) talousarvion vahvistamisesta seuraavaa tai kuluvaan varainhoitokautta varten sekä tiekunnan varainhoitokauden alkamis- ja päättymisajasta;
- 2) edellisen varainhoitokauden tilityksen tarkastamisesta ja hyväksymisestä tai kahden henkilön määräämisestä ennakolta ja jäljestäpäin tarkastamaan tilitys ja antamaan kokoukselle selostus tarkastuksen tuloksesta;
- 3) toimitsijamiehen tai hoitokunnan vastuuvapauden myöntämisestä;
- 4) toimitsijamiehen tai hoitokunnan valitsemisesta ja tehtävistään vapauttamisesta;
- 5) tieyksikkölaskelman vahvistamisesta;
- 6) tiemaksujen maksuunpanoluettelon ja käyttömaksun perusteiden sekä tarvittaessa käyttömaksujen vahvistamisesta;
- 7) rahalainan ottamisesta;
- 8) kiinteistönmuodostamislain 103 §:n 2 momentissa tarkoitetun rajankäynnin hakemisesta, milloin se on tienpitoa varten tarpeen;
- 9) tienpitoa koskevien ohjeiden antamisesta toimitsijamiehelle tai hoitokunnalle;
- 10) muun kuin tieosakkaan säännöllistä tien käyttöä koskevan luvan myöntämisestä;
- 11) tieoikeuden perustamisesta ennestään olevaan tiehen tai tiekunnan perustaman tieoikeuden lakkauttamisesta;
- 12) tiekunnan säännöistä;
- 13) ulkopuolisen toimijan valtuuttamisesta huolehtimaan tien hallinnoinnista ja tienpidosta;
- 14) tieosakkaiden tekemistä, tienpitoon liittyvistä aloitteista.

---

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Tätä lakia sovelletaan sellaiseen kokoukseen, johon kutsu on toimitettu tämän lain mukaisena ja joka pidetään tämän lain voimassa ollessa.

---

2.

## Laki

### liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
muutetaan liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 154 §:n 2 ja 3 momentti, 179 §:n 2 ja 3 momentti sekä 179 a §, sellaisina kuin ne ovat laissa 1256/2020, seuraavasti:

#### 154 §

##### *Liikkumispalvelua koskevat olennaiset tiedot*

Edellä 1 momentissa tarkoitetun rajapinnan ja rajapinnan käyttämiseksi tarvittavan muun tietoineiston verkko-osoite tai -osoitteet sekä näiden päivitykset on ilmoitettava Liikenne- ja viestintäviraston osoittamaan tietojärjestelmään tallennettavaksi ennen toiminnan aloittamista tai päivityksen osalta heti kun uusi osoite on tiedossa. Liikenne- ja viestintävirasto vastaa tietopalvelusta, johon verkko-osoite tai -osoitteet sekä näiden päivitykset on ilmoitettava. Liikenne- ja viestintävirasto voi hankkia tietopalvelun sekä siihen liittyvät välittömät tuottamis-, ylläpito- ja kehittämistehtävät Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:ltä 213 §:n mukaisesti. Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:n palveluksessa olevaan henkilöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa.

Edellä 2 momentin mukaisesti palveluntarjoajaksi osoitetun Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:n on tarjottava tekninen palvelu, jolla 1 momentissa tarkoitettu tietojen toimittaminen voidaan vaihtoehtoisesti toteuttaa.

#### 179 §

##### *Liikenne- ja viestintäviraston seuranta- ja yhteensovittamistehtävät*

Henkilöliikenteen liikkumispalvelun tarjoajalla on velvollisuus liikesalaisuuden estämättä toimittaa määräjain harjoittamansa liikenteen tarjontaa ja toteutunutta kysyntää koskevat tiedot Liikenne- ja viestintävirastolle 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi sekä tilastointia ja tutkimusta varten. Henkilöliikenteen kuljetuspalvelun tarjoajan on lisäksi ilmoitettava säännöllisesti tarjottavan palvelun aloittamisesta, lopettamisesta ja olennaisista muutoksista Liikenne- ja viestintävirastolle viimeistään 60 päivää ennen suunnitelman toteuttamista siltä osin kuin tiedot eivät ole saatavilla 154 §:n 1 momentin mukaisesta rajapinnasta. Tiedot on toimitettava maksutta. Jos Liikenne- ja viestintävirasto mainitun pykälän 2 momentin mukaisesti järjestää tie-

## Valiokunnan mietintö LiVM 3/2021 vp

topalvelun hankkimalla sen Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:ltä, ilmoitus on tehtävä suoraan Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:lle.

Liikenne- ja viestintävirastolla tai sen puolesta toimivalla Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:llä on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus luovuttaa saamia tietoja toiselle viranomaiselle, jos ne ovat välttämättömiä sille laissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi. Liikenne- ja viestintävirasto tai sen puolesta toimiva Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy voi luovuttaa kyseiset tiedot rajapinnan kautta tai muutoin sähköisesti.

— — — — —

### 179 a §

#### *Aikataulu- ja reittitiedoista ilmoittaminen covid-19-epidemian aikana*

Poiketen siitä, mitä 179 §:n 2 momentissa säädetään, henkilöliikenteen kuljetuspalvelun tarjoajan on covid-19-epidemian aikana ilmoitettava säännöllisesti tarjottavan palvelun aloittamisesta, lopettamisesta ja olennaisista muutoksista Liikenne- ja viestintävirastolle viimeistään viisi päivää ennen suunnitelman toteuttamista siltä osin kuin tiedot eivät ole saatavilla 154 §:n 1 momentin mukaisesta rajapinnasta. Jos Liikenne- ja viestintävirasto mainitun pykälän 2 momentin mukaisesti järjestää tietopalvelun hankkimalla sen Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:ltä, ilmoitus on tehtävä suoraan Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:lle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

\_\_\_\_\_

## 3.

## Laki

### **luotsauslain väliaikaisesta muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*lisätään* väliaikaisesti luotsauslakiin (940/2003) uusi 21 b § seuraavasti:

### 21 b §

#### *Poikkeukset covid-19-epidemian aikana*

Poiketen siitä, mitä 12 §:n 1 momentin 5 kohdassa ja 14 §:n 3 momentin 3 kohdassa säädetään, Liikenne- ja viestintävirasto voi poiketa koeluotsausvaatimuksesta myönnettäessä uusia luotsin

## Valiokunnan mietintö LiVM 3/2021 vp

ohjauskirjoja tai linjaluotsinkirjoja ajanjaksona, joka päättyy 30 päivänä kesäkuuta 2021. Tässä momentissa tarkoitettu ilman koeluotsausta myönnettävä luotsin ohjauskirja tai linjaluotsinkirja on voimassa kuusi kuukautta myöntämispäivästä. Luotsin ohjauskirja tai linjaluotsinkirja voidaan myöntää ilman koeluotsausvaatimuksen täyttämistä, jos koeluotsauksen suorittaminen on covid-19-epidemiasta johtuvista syistä merkittävästi vaikeutunut ja menettely on välttämätöntä merenkulun jatkuvuuden turvaamiseksi, eikä se aiheuta vaaraa ihmishengelle, omaisuudelle tai ympäristölle.

Liikenne- ja viestintävirasto voi hakemuksesta jatkaa niiden 12 §:n 2 momentissa tarkoitettujen luotsin ohjauskirjojen, 14 §:n 5 momentissa tarkoitettujen linjaluotsinkirjojen ja 16 §:n 5 momentin nojalla myönnettyjen erivapauksien, joiden voimassaoloaika päättyy viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2021, voimassaoloa alkuperäisen luotsin ohjauskirjan, linjaluotsinkirjan tai erivapauden viimeisestä voimassaolopäivästä kuusi kuukautta, jos se on tarpeen covid-19-epidemiaan liittyvän merkittävän syyn vuoksi ja jos se on välttämätöntä merenkulun jatkuvuuden turvaamiseksi eikä aiheuta vaaraa ihmishengelle, omaisuudelle tai ympäristölle.

---

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 ja on voimassa 30 päivään kesäkuuta 2021. Tämän lain nojalla myönnettyt luotsin ohjauskirjat, linjaluotsinkirjat ja erivapaudet pysyvät voimassa niissä määrätyn ehdoin. Tämän lain säännöksiä sovelletaan sen voimassaoloaikana vastaanotettuihin 21 b §:ssä tarkoitettuihin hakemuksiin.

---

Helsingissä 18.2.2021

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

varapuheenjohtaja Ari Torniainen kesk  
jäsen Pekka Aittakumpu kesk  
jäsen Sandra Bergqvist r  
jäsen Seppo Eskelinen sd  
jäsen Janne Heikkinen kok  
jäsen Juho Kautto vas  
jäsen Jouni Kotiaho ps  
jäsen Johan Kvarnström sd  
jäsen Joonas Könttä kesk  
jäsen Sheikki Laakso ps  
jäsen Mirka Soinikoski vihr  
jäsen Kari Tolvanen kok  
jäsen Paula Werning sd

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Mika Boedeker